EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 17.12.2025
COM(2025) 788 final

2025/0426 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS,

millega muudetakse 8. septembri 2021. aasta rakendusotsust, millega kiidetakse heaks Iirimaa taaste- ja vastupidavuskavale antud hinnang

{SWD(2025) 428 final}

2025/0426 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS,

millega muudetakse 8. septembri 2021. aasta rakendusotsust, millega kiidetakse heaks Iirimaa taaste- ja vastupidavuskavale antud hinnang

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. veebruari 2021. aasta määrust (EL) 2021/241, millega luuakse taaste- ja vastupidavusrahastu,[1] eriti selle artiklit 20 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Kui Iirimaa oli 28. mail 2021 esitanud oma riikliku taaste- ja vastupidavuskava (edaspidi „taaste- ja vastupidavuskava“), tegi komisjon nõukogule ettepaneku anda sellele positiivne hinnang. Nõukogu kiitis positiivse hinnangu heaks nõukogu 8. septembri 2021. aasta rakendusotsusega[2] (edaspidi „nõukogu 8. septembri 2021. aasta rakendusotsus“). Nõukogu 8. septembri 2021. aasta rakendusotsust muudeti nõukogu 14. märtsi 2023. aasta,[3] 8. detsembri 2023. aasta,[4] 21. juuni 2024. aasta,[5] 11. märtsi 2025. aasta[6] ja 8. juuli 2025. aasta[7] rakendusotsustega.

(2) Iirimaa esitas 3. novembril 2025 komisjonile määruse (EL) 2021/241 artikli 21 lõike 1 kohase põhjendatud taotluse muuta nõukogu 8. septembri 2021. aasta rakendusotsust, sest taaste- ja vastupidavuskava ei ole objektiivsete asjaolude tõttu enam võimalik teatavas osas täita. Seetõttu esitas Iirimaa muudetud taaste- ja vastupidavuskava.

Taaste- ja vastupidavuskava muutmine vastavalt määruse (EL) 2021/241 artiklile 21

(3) Iirimaa taaste- ja vastupidavuskavas objektiivsete asjaolude tõttu tehtud muudatused puudutavad 20 meedet.

(4) Iirimaa on selgitanud, et üks meede ei ole enam saavutatav, kuna kriitilise tähtsusega rakendusasutus loobub kavast. See puudutab meedet 1.2 (ettevõtlussektori CO_2 heite vähendamise kiirendamine). Seetõttu on Iirimaa palunud jätta kõnealune meede kavast välja. Nõukogu 8. septembri 2021. aasta rakendusotsust tuleks vastavalt muuta.

---

1 ELT L 57, 18.2.2021, lk 17, ELI:. https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj
2 ST 11046/21 INIT; ST 11046/21 ADD 1.
3 ST 11336/23 INIT.
4 ST 15965/23 INIT; ST 15965/23 ADD 1.
5 ST 10262/24 INIT; ST 10262/24 ADD 1; ST 10262/24 ADD 1 COR 1.
6 ST 6318/25 INIT; ST 6318/25 ADD 1.
7 ST 10528/25 INIT; ST 10528/25 ADD 1.

(5) Lisaks on Iirimaa selgitanud, et ehitus- ja ehitusmaterjalide hindade kiire tõusu tõttu ei ole kaks meedet enam saavutatavad. See puudutab meedet 1.4 (tulevase elektrifitseerimise võimaldamine sihipärase investeerimise kaudu Corki linnalähiliinidesse) ja meedet 2.1 (valitsuse ühise andmekeskuse väljaarendamine). Seetõttu on Iirimaa taotlenud kõnealuste meetmete muutmist. Nõukogu 8. septembri 2021. aasta rakendusotsust tuleks vastavalt muuta.

(6) Lisaks on Iirimaa selgitanud, et üks meede ei ole enam saavutatav, kuna toetuste kasutamine on oodatust aeglasem. See puudutab meedet 2.2 (programm ettevõtete digiülemineku edendamiseks Iirimaal). Seetõttu on Iirimaa taotlenud kõnealuse meetme muutmist. Nõukogu 8. septembri 2021. aasta rakendusotsust tuleks vastavalt muuta.

(7) Iirimaa on veel selgitanud, et üks meede ei ole enam saavutatav ettenägematute viivituste tõttu nõusoleku andmise protsessis. See puudutab meedet 1.6 (turbaalade parem taastamine). Seetõttu on Iirimaa taotlenud kõnealuse meetme muutmist. Nõukogu 8. septembri 2021. aasta rakendusotsust tuleks vastavalt muuta.

(8) Iirimaa on selgitanud, et muudetud on nelja meedet, et rakendada paremat alternatiivi meetmete algse eesmärgi saavutamiseks. See puudutab meedet 1.7 (vesikonna majandamise kava – ambitsioonikam programm), meedet 2.6 (e-tervise projektide rakendamine), meedet 5.1 (biometaanitööstuse laiendamine Iirimaal) ja meedet 5.3 (SEAI/HSE energia ja CO_2 heite vähendamise pilootprojekt Pathfinder). Seetõttu on Iirimaa taotlenud nimetatud meetmete muutmist. Kuna need paremad alternatiivid põhjendavad meetmete muutmist, tuleks nõukogu 8. septembri 2021. aasta rakendusotsust vastavalt muuta.

(9) Iirimaa on selgitanud, et kaheksat meedet on muudetud, et rakendada paremat alternatiivi, mis võimaldab vähendada halduskoormust ja lihtsustada nõukogu rakendusotsust, ent saavutada siiski kõnealuste meetmete eesmärgid. See puudutab meedet 1.5 (riiklik suurkonkursi programm), meedet 1.8 (kliimameetmete ja süsinikuvaese arengu (muutmise) seadus), meedet 2.4 (internetipõhise vastamise võimalus rahvaloenduses), meedet 2.5 (5G tehnoloogia kasutamine, et muuta Iirimaa keskkonnahoidlikumaks ja innovatiivsemaks), meedet 3.3 (tehnikaülikoolide ümberkujundamise fond), meedet 3.5 (rahapesuvastane võitlus), meedet 5.2 (Drogheda laadimistaristu), meedet 5.5 (Ely Place 6 renoveerimine) ja meedet 5.6 (avamere taastuvenergia toetuskava). Seda arvesse võttes on Iirimaa taotlenud kõnealuste meetmete muutmist. Nõukogu 8. septembri 2021. aasta rakendusotsust tuleks vastavalt muuta.

(10) Pärast rakendamise taseme alandamist vastavalt määruse (EL) 2021/241 artiklile 21 on Iirimaa esitanud taotluse võtta kasutusele vahendid, mis vabanesid meetmete väljajätmise ja nende rakendamise taseme alandamise tulemusel, ning tõsta kolme meetme rakendamise taset. See puudutab meedet 1.3 (avaliku sektori hoonete energiatõhusaks renoveerimise programm „Retrofit Pathfinder“), meedet 3.2 (majanduse taastumiseks vajalike oskuste programm Solas) ja meedet 5.4 (koolisektori laiendatud Pathfinder CO_2 heite vähendamise ja renoveerimise programm). Seetõttu on Sloveenia taotlenud kolme meetme rakendamise taseme tõstmist. Nõukogu 8. septembri 2021. aasta rakendusotsust tuleks vastavalt muuta.

Eesmärkide ja sihtide jaotus

(11) Eesmärkide ja sihtide jaotust osamaksetes tuleks muuta, et võtta arvesse taaste- ja vastupidavuskavas tehtud muudatusi ja Iirimaa esitatud soovituslikku ajakava.

Komisjoni hinnang

(12) Komisjon on hinnanud muudetud taaste- ja vastupidavuskava määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõikes 3 sätestatud hindamiskriteeriumide alusel.

Rohepöörde, sealhulgas elurikkuse toetamine

(13) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile e ja V lisa kriteeriumile 2.5 sisaldab muudetud taaste- ja vastupidavuskava meetmeid, mis aitavad suures ulatuses (hinne A) kaasa rohepöördele, sealhulgas elurikkusele, või sellest tulenevate probleemide lahendamisele. Kliimaeesmärkide saavutamist toetavad meetmed moodustavad 53,5 % muudetud taaste- ja vastupidavuskava kogueraldisest ja 90,9 % REPowerEU peatükis sisalduvate meetmete hinnangulisest kogukulust, mis on arvutatud vastavalt määruse (EL) 2021/241 VI lisas esitatud metoodikale. Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artiklile 17 on muudetud taaste- ja vastupidavuskava kooskõlas riiklikus energia- ja kliimakavas (2021–2030) sisalduva teabega.

(14) Objektiivsete asjaolude arvessevõtmiseks tehtud muudatused ei mõjuta varasemat positiivset hinnangut rohepöördesse, sh elurikkusesse või sellest tulenevate probleemide lahendamisse antava panuse kohta. Mitmed taaste- ja vastupidavuskavas sisalduvad investeeringud aitavad vähendada majanduse CO_2 heidet, kuna parandatakse üldkasutatavate hoonete energiatõhusust, edendatakse kestlikku raudteeliikuvust, taastatakse elurikkust turbaalade taastamise kaudu, täiustatakse vee puhastamist ning hõlbustatakse keskkonnahoidlikke teadusuuringuid ja innovatsiooni. Iirimaa lisas meetmed, millega nähakse ette kliimaseaduse muudatuste kiire jõustamine ja sellega seotud kliimaeesmärkide suurendamine ning CO_2-maksu oluline tõstmine taaste- ja vastupidavusrahastu perioodil. Lisaks on REPowerEU peatüki üldeesmärk kiirendada rohepööret ja kliimameetmeid taastuvenergia, näiteks kestliku biometaani ja meretuuleenergia edasise kasutuselevõtu kaudu, vähendada energiatarbimist avaliku sektori hoonete renoveerimismeetmete abil ning tagada kliimaneutraalne ühistransport.

Panus digipöördesse

(15) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile f ja V lisa kriteeriumile 2.6 sisaldab muudetud taaste- ja vastupidavuskava meetmeid, mis aitavad suures ulatuses (hinne A) kaasa digipöördele või sellest tulenevate probleemide lahendamisele. Digieesmärkide saavutamist toetavad meetmed moodustavad 33,3 % muudetud taaste- ja vastupidavuskava kogueraldisest, mis on arvutatud vastavalt kõnealuse määruse VII lisas esitatud metoodikale.

(16) Objektiivsete asjaolude arvessevõtmiseks tehtud muudatused ei mõjuta varasemat positiivset hinnangut digipöördesse või sellest tulenevate probleemide lahendamisse antava panuse kohta. Digipöördele kaasaaitamise eesmärki täidavad paljud meetmed, millega toetatakse ettevõtete digiüleminekut, käsitletakse digilõhe ohtu, sealhulgas haridussektoris, suurendatakse digioskusi ning toetatakse digitaristu arendamist ja digitaalseid avalikke teenuseid.

Kulud

(17) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile i ja V lisa kriteeriumile 2.9 on muudetud taaste- ja vastupidavuskavas esitatud põhjendused taaste- ja vastupidavuskava hinnangulise kogukulu summa kohta mõõdukas ulatuses (hinne B) mõistlikud ja põhjendatud, kooskõlas kulutõhususe põhimõttega ja vastavuses riigis eeldatava majandusliku ja sotsiaalmõjuga.

(18) Iirimaa esitatud kulude jaotus muudetud taaste- ja vastupidavuskavas on üksikasjalik ja hästi põhjendatud. Lisaks esitas Iirimaa eraldi dokumendid, sealhulgas kuluarvutuste ajakohastatud versioonid. Kuluprognooside ja lisateabe hindamine näitab, et enamik uute meetmete kuludest on hästi põhjendatud, mõistlikud ja usaldusväärsed ning ei sisalda liidult juba saadud või saadava rahastusega kaetavaid kulusid. Kuna teatavad kuluelemendid ei ole täielikult dokumenteeritud, antakse hinnang, et kuluarvestusteave on mõõdukas ulatuses selge, mis tagaks hinde B. Taaste- ja vastupidavuskava hinnanguline kogukulu on kooskõlas kulutõhususe põhimõttega ja vastavuses riigis eeldatava majandusliku ja sotsiaalmõjuga.

Muud hindamiskriteeriumid

(19) Komisjon leiab, et Iirimaa esitatud muudatused ei mõjuta nõukogu 8. septembri 2021. aasta rakendusotsuses taaste- ja vastupidavuskava asjakohasusele, tulemuslikkusele, tõhususele ja sidususele artikli 19 lõike 3 punktides a, b, c, d, da, db, g, h, j ja k sätestatud hindamiskriteeriumide alusel antud positiivset hinnangut.

Meetmed, millega toetatakse investeerimistoiminguid, mis aitavad kaasa Strateegiliste Tehnoloogiate Euroopa Platvormi (STEP) eesmärkide saavutamisele

(20) Kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. veebruari 2024. aasta määruse (EL) 2024/795 (millega luuakse Euroopa strateegiliste tehnoloogiate platvorm (STEP))[8] artikli 4 lõikega 4 pidas Iirimaa prioriteetseks projekte, millele on määruse (EL) 2024/795 artikli 4 lõike 1 kohaselt antud suveräänsusmärgis. Iirimaa leidis siiski, et muudetud taaste- ja vastupidavuskavasse ei lisata ühtegi suveräänsusmärgise saanud projekti, kuna selliste projektide lõpuleviimiseks enne taaste- ja vastupidavusrahastu lõppkuupäeva ei olnud piisavalt aega.

Positiivne hinnang

(21) Pärast seda, kui komisjon on andnud muudetud taaste- ja vastupidavuskavale positiivse hinnangu ja leidnud, et kava vastab rahuldavalt määruses (EL) 2021/241 sätestatud hindamiskriteeriumidele, tuleks kooskõlas kõnealuse määruse artikli 20 lõikega 2 ja V lisaga ette näha muudetud taaste- ja vastupidavuskava rakendamiseks vajalikud reformid ja investeerimisprojektid, asjakohased eesmärgid, sihid ja näitajad ning summa, mille liit teeb muudetud taaste- ja vastupidavuskava rakendamiseks kättesaadavaks.

Rahaline toetus

(22) Iirimaa muudetud taaste- ja vastupidavuskava hinnanguline kogumaksumus on 1 153 797 007 eurot. Kuna muudetud taaste- ja vastupidavuskava hinnanguline kogukulu on võrdne Iirimaa jaoks ette nähtud ajakohastatud maksimaalse rahalise toetusega, peaks Iirimaa muudetud taaste- ja vastupidavuskava jaoks eraldatud, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1755[9] artikli 4a ning määruse (EL) 2021/241 artikli 20 lõike 4 ja artikli 21a lõike 6 kohaselt arvutatud rahaline toetus olema võrdne 1 153 797 007 euroga. Seepärast Iirimaa jaoks ette nähtud rahalist toetust ei muudeta.

---

[8] ELT L, 2024/795, 29.2.2024.

[9] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. oktoobri 2021. aasta määrus (EL) 2021/1755, millega luuakse Brexitiga kohanemise reserv (ELT L 357, 8.10.2021, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1755/oj).

(23) Nõukogu 8. septembri 2021. aasta rakendusotsust tuleks seetõttu vastavalt muuta. Selguse huvides tuleks nõukogu 8. septembri 2021. aasta rakendusotsuse lisa täielikult asendada.

(24) Käesolev otsus ei tohiks mõjutada selliste menetluste tulemust, mis on seotud liidu vahendite eraldamisega muude kui rahastu kohaste liidu programmide raames, ega selliseid menetlusi, mis on seotud siseturu toimimise moonutamisega ja mida võidakse algatada eelkõige ELi toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 alusel. See ei vabasta liikmesriike aluslepingu artikli 108 kohasest kohustusest teavitada komisjoni võimalikest riigiabi juhtudest,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1
Taaste- ja vastupidavuskavale antud hinnangu heakskiitmine

Iirimaa muudetud taaste- ja vastupidavuskavale määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõikes 3 sätestatud kriteeriumide alusel antud hinnang kiidetakse heaks.

Artikkel 2
Muudatused

Nõukogu 8. septembri 2021. aasta rakendusotsust Iirimaa taaste- ja vastupidavuskavale antud hinnangu heakskiitmise kohta muudetakse järgmiselt:

nõukogu 8. septembri 2021. aasta rakendusotsuse (Iirimaa taaste- ja vastupidavuskavale antud hinnangu heakskiitmise kohta) lisa asendatakse käesoleva otsuse lisas esitatud tekstiga.

Artikkel 3
Adressaat

Käesolev otsus on adresseeritud Iirimaale.

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja